

Ystads kommun

Plan tillsyn fristående verksamheter

Ystads kommun 2024

Aktiverande - Vad vi vill uppnå

Program

Är vägledande och beskriver önskvärd utveckling av verksamheten.

Strategi

Utgör grund för prioritering och beskriver hur kommunen ska uppnå uppsatta mål inom ett område.

Plan

Konkreta mål och åtgärder och svarar på vad, vem, när och hur.

Normerande - hur vi ska tänka och göra

Förhållningssätt

Vägleder och klargör Ystads kommuns övergripande syn och inställning till något.

Riktlinje

Säkerställer ett korrekt agerande och god kvalitet vid handläggning och utförande.

Rutin

Anger hur en fråga ska hanteras eller hur ett uppdrag ska verkställas.

Övrig dokumentinformation

Medverkande	Utvecklingsenheten
Dokumentet gäller för	Barn- och utbildningsnämnden
Gäller fr o m – t o m	2024-01-01-- tillsvidare
Fastställd av	Barn- och utbildningsnämnden
För revidering ansvarar	Utvecklingsenheten
Ärendenummer	BUN 2024/15
Ansvarig för uppdatering	Utvecklingsenheten

Innehåll

1. Syfte och bakgrund	4
2. Systematisk tillsyn	5
2.1 Metodik	5
3. Tillsynsområden	6
3.1 Förstagångstillsyn	6
3.2 Ägar- och ledningsprövning.....	6
3.3 Personal.....	7
3.4 Kvalitet	7
3.5 Trygghet.....	8
4. Tillsynsprocess	9
5. Olika typer av beslut	10
5.1 Föreläggande	10
5.2 Anmärkning.....	10
5.3 Avstående från ingripande	10
5.4 Återkallelse	10
6. Stödmaterial – blanketter och mallar	11
6.1 Ansökan.....	11
6.2 Förstagångstillsyn	11
6.3 Regelbunden tillsyn.....	11
6.4 Riktad tillsyn.....	11
6.5 Beslut.....	11

1. Syfte och bakgrund

Syftet med kommunernas tillsyn av fristående förskolor är att garantera att barn erbjuds en utvecklande, lärande och stimulerande verksamhet i enlighet med skollag och läroplan. Tillsyn är myndighetsutövning och den ska vara en självständig granskning som utgår från lagar och förordningar. Vidare ska tillsyn leda till beslut om åtgärder vid konstaterade brister.

En huvudman ansvarar för att:

- Utbildningen genomförs i enlighet med gällande styrdokument
- Resurser organiseras och fördelas i verksamheten
- Verksamheten följs upp, utvärderas och utvecklas så att de nationella målen kan uppfyllas
- Utbildningen är likvärdig
- Utbildningen vilar på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet

En kommun har, enligt skollagen tillsyn över fristående förskolor som kommunen har godkänt. Tillsyn och kvalitetsgranskning regleras i skollagens 26:e kapitel.

Kommunens tillsyn omfattar dock inte tillsyn över att bestämmelserna i 6 kapitlet skollagen följs. Det kapitlet rör åtgärder mot kränkande behandling och det är Skolinspektionen som har tillsyn över detta.

I tillsynen ingår att fatta de beslut om åtgärder som kan behövas för att den huvudman som bedriver verksamheten ska rätta fel som upptäckts vid granskningen.

En riktad tillsyn, utöver regelbunden tillsyn, kan initieras utifrån uppgifter om brister som kommer Ystads kommun tillhanda. Även inkomna klagomål kan föranleda riktad tillsyn.

2. Systematisk tillsyn

Kommunen har ett ansvar för att säkerställa att de fristående förskolorna fullgör sitt uppdrag, för att säkerställa likvärdigheten mellan de kommunala och fristående verksamheterna och för att säkerställa att förskolorna lever upp till det som skollag och läroplan föreskriver.

Ystads kommun strävar efter en regelbunden och systematisk tillsyn som följer Skolinspektionens tillsyn av fristående skolor. Skolinspektionens regelbundna granskning sker för närvarande vart tredje år.

Vid en tillsyn agerar Ystads kommun genom att

- tillsynsansvariga informerar den fristående förskolans huvudman och rektor om att en tillsyn kommer att ske och hur processen ser ut
- kommunen skickar ut underlag och frågor som huvudmannen och rektor för den fristående förskolan ska besvara
- huvudmannen för den fristående förskolan skickar in dokumentationen till kommunens tillsynsansvariga
- kommunens tillsynsansvariga informerar om datum och tid för tillsynsbesök, intervju, återkoppling och beslut

Ystads kommun tar hänsyn till att fristående förskolor kommer att behöva information om granskning i god tid före svar krävs in.

2.1 Metodik

- Dokumentgranskning såsom
 - Plan mot kränkande behandling
 - Kvalitetsrapport
 - Verksamhetsplan
- Tillsynsbesök på förskolan
 - Tjänstemän från utbildningsförvaltningen gör ett fysiskt besök för observation av verksamheten
 - Intervjuer/samtal med personal
- Intervju och återkoppling med huvudman och rektor
 - Dokumentgranskning
 - Observation efter tillsynsbesök
- Beslut efter tillsyn

3. Tillsynsområden

3.1 Förstagångstillsyn

Efter första året efter etablering genomför Ystads kommun en förstagångstillsyn. Tillsynen sker mestadels genom dokumentgranskning.

Bedömningspunkterna är:

- Huvudmannens styrning och ledning
- Barngruppens sammansättning
- Aktuell planering efter styrdokument
- Särskilt stöd rutiner
- Färdigställda och ändamålsenliga lokaler och utemiljö
- Material med variation och omfattning
- Klagomålshantering
- Anställd personal med relevant utbildning och erfarenhet
- Anmälningssplikt – orosanmälan barn
- Vistelsetid/öppettider enligt likställighetsprincipen
- Övriga punkter (måltider, vila, omsorg, språk, konfessionell inriktning, vårdnadshavares inflytande, samverkan med hemmet, kompetensutveckling, registerkontroll, tystnadsplikt, erbjudande av plats)

3.2 Ägar- och ledningsprövning

Bestämmelserna om ägar- och ledningsprövning omfattar krav på erfarenhet av, eller på annat sätt, förvärvat insikt i de föreskrifter som gäller för förskoleverksamheten samt lämplighet att bedriva denna. Kraven omfattar ägare med ett väsentligt inflytande, ledning och även andra som har ett bestämmande inflytande i huvudmannens verksamhet.

Verkställande direktör och andra som genom en ledande ställning eller på annat sätt har ett bestämmande inflytande över verksamheten (faktisk företrädare) är

- Styrelseledamöter och styrelsesuppleanter
- Bolagsmännen i kommanditbolag eller andra handelsbolag
- Personer som genom ett direkt eller indirekt ägande (ägande i flera led) har ett väsentligt inflytande över verksamheten

Sedan 2 januari 2023 förstärks kommunernas tillsynsansvar gällande demokrativillkoret 2 kap. 5b Skoll. I bedömning av lämplighet skall särskilt uppmärksammas att det inte finns någon risk för att barnen i verksamheten kommer att utsättas för

1. Våld, tvång eller hot
2. Diskriminering eller kränkande behandling, eller
3. Påverkan som syftar till motarbetande av grundläggande fri- och rättigheter eller det demokratiska styrelseskicket

En huvudman är skyldig att anmäla förändringar inom ägar- och ledningskretsen inom en månad. Förändringen kan bero på att styrelsen ändrats i samband med årsmöte, att en person lämnat sin styrelsepost och att någon ny röstats in. En förändring som ska anmälas är även om bolaget får ny ägare. I samband med anmälan hämtar kommunen in vissa uppgifter från andra myndigheter om nytillkomna fysiska personer i ägar- och ledningskretsen.

Kommunen kan också öppna ett tillsynsärende med anledning av att kontrollera ägar- och ledningskretsens insikt och lämplighet samt huvudmannens ekonomiska förutsättningar.

3.3 Personal

- Som rektor får bara den anställas som genom utbildning och erfarenhet har pedagogisk insikt. Den pedagogiska insikten ska ha förvärvats genom utbildning och erfarenhet
- Behöriga och legitimerade förskollärare ska ansvara för undervisningen. Förskollärare har ett tydligt uppdrag enligt läroplanen, bland annat när det gäller uppföljning och utvärdering. I verksamheten ska det finnas så många förskollärare att de kan ta det ansvar som åligger dem.

3.4 Kvalitet

- Storlek på och sammansättning av barngrupper ska avgöras utifrån omständigheter i det aktuella fallet, t ex lokaler, barnens ålder, personal, barn i behov av särskilt stöd, förändringar i barngruppen. Vid större förändringar i barngruppens sammansättning och storlek bör en barnkonsekvensanalys genomföras.
- Verksamheten ska bedriva ett systematiskt kvalitetsarbete på såväl huvudmanna- som enhetsnivå. Arbetet ska vara inriktat på de nationella målen och ska dokumenteras.

3.5 Trygghet

- Under tiden som barnen är i verksamheten tar personalen över det tillsynsansvar som i grunden ligger på vårdnadshavare enligt föräldrabalken. Ju yngre barnen är desto mer långtgående är tillsynsansvaret.
- Lokaler och utrustning ska finnas som behövs för att syftet med utbildningen ska kunna uppfyllas. Huvudmannen ska se till att barnen även i övrigt erbjuds en god miljö. Utomhusvistelsen bör ge möjlighet till lek och aktiviteter både i planerad miljö och i naturmiljö. Lokaler, miljö och material behöver vara utformade på ett sätt som främjar lek och lärande av olika slag och som ger möjlighet till alltifrån skapande och livliga aktiviteter till vila och lugna aktiviteter. Miljön ska även vara säker och hälsosam.

4. Tillsynsprocess

Förstagångstillsyn

- Efter 1 år av verksamhet
- Hemkommunen initierar tillsynen
- Utvecklingsledare och skolchef granskar.

Ägar- och ledningsprövning (ÄLP)

- Vartannat år (jämma år - 2 och 4) **samt** vid förändringar hos huvudman görs en ägar- och ledningsprövning. Prövningen genomförs genom granskning av dokumentation.
- Blankett ägar- och ledningsprövning används
- Hemkommunen initierar tillsynen.

Tillfälle 1 - KVALITET

- Vart fjärde år (udda år -1)
- Tillsynen avser i första hand storlek och sammansättning av barngrupper **samt** huvudmannens systematiska kvalitetsarbete.
- Hemkommunen initierar tillsynen

Tillfälle 2 - TRYGGHET

- Vart fjärde år (udda år - 3)
- Tillsynen avser i första hand personalens tillsynsansvar **samt** att lokaler, miljö och material är utformade för lek och lärande.
- Hemkommunen initierar tillsynen

5. Olika typer av beslut

5.1 Föreläggande

Om en verksamhet har brister kan ett beslut om föreläggande fattas där det står vilka åtgärder som måste vidtas. Föreläggandet kan också förenas med ett vite, vilket innebär att den ansvarige för verksamheten måste betala en fastställd summa pengar om inte bristerna åtgärdas inom en viss tid. Ett beslut om föreläggande gäller omedelbart. Ett föreläggande ska ange de åtgärder som tillsynsmyndigheten anser nödvändiga för att avhjälpa de påtalade bristerna.

5.2 Anmärkning

Om en verksamhet har mindre allvarliga brister kan den granskande myndigheten fatta beslut om en anmärkning som följs upp, men som inte kan förenas med vite eller tvångsåtgärder.

5.3 Avstående från ingripande

Den granskande myndigheten kan avstå från ett ingripande och ändå beskriva bristerna i beslutet om:

- bristerna vid en tillsyn är mindre
- verksamheten som granskas genomför nödvändig rättelse
- det i övrigt med hänsyn till omständigheterna finns särskilda skäl mot ett ingripande

5.4 Återkallelse

Om en verksamhet har mycket allvarliga brister kan den granskande myndigheten fatta beslut om att stänga verksamheten och återkalla tillståndet för en enskild huvudmannen tills åtgärderna har rättats till.

6. Stödmaterial – blanketter och mallar

6.1 Ansökan

- Information om ansökan [Information till annan huvudman - Ystads kommun](#)
- Ansökning om godkännande för fristående förskola [Information till annan huvudman - Ystads kommun](#)

6.2 Förstagångstillsyn

- Bedömningspunkter förstagångstillsyn

6.3 Regelbunden tillsyn

- Informationsinhämtning inför regelbunden tillsyn [Information till annan huvudman - Ystads kommun](#)
- Ägar- och ledningsprövning [Information till annan huvudman - Ystads kommun](#)
- Enkät till vårdnadshavare
- Rutin för tillsyn av fristående förskola [Information till annan huvudman - Ystads kommun](#)

6.4 Riktad tillsyn

6.5 Beslut

- Beslutsprotokoll – tillsyn fristående förskola
- Uppföljning fristående förskola efter regelbunden tillsyn